

Гуцол К. В.

5 курс, факультет соціології і права,

НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Єнін М.Н., к.соц.н., доцент

кафедри соціології ФСП НТУУ «КПІ»

Роль масових комунікацій

у соціально-політичних конфліктах сучасного суспільства

Сучасна держава вибудовує відносини із суспільством за допомогою комунікацій. Жодна система у будь-якому суспільстві не здатна реалізовувати соціальні дії без інформаційного взаємообміну, без масових комунікацій, що пронизують усю суспільну «тканину». Взаємодія між людьми на основі масових комунікацій забезпечує політичну та економічну конкурентну боротьбу. Сучасне суспільство є динамічним за своєю сутністю, що обумовлено взаємодією та протиріччям інтересів різних соціальних груп та класів, керуючої еліти, різноманітних угруповань у структурі влади, інтересів суто фінансових та промислових монополій. Ці різнорівневі протиріччя і виражають конфлікт. Так, наприклад, сучасна політологія проблематизує конфлікти між елітою та всією іншою частиною суспільства, яка вважає, що еліта у повній мірі не виражає її інтересів.

На нашу думку, конфлікт доцільно інтерпретувати як певний перманентний стан ідеологічної, політичної, соціальної та економічної боротьби. Провідну роль у забезпеченні цієї боротьби відіграють саме масові комунікації. За допомогою обміну інформацією, впливу на суспільну думку та суспільні настрої, використання різноманітних засобів та методів тиску на політичні та економічні процеси масові комунікації можуть сприяти трансформації та вирішенню конфліктів.

У цьому контексті однією з найпоширеніших форм урегулювання конфліктів є медіація. Медіація – процес нарощування рефлексії відповідного суб'єкта через формування послідовної системи більш конкретних опозицій. Здатність формувати серединну культуру є важливим показником рівня розвитку медіації й, у той самий

час, рівня розвитку культури. У вітчизняній традиції ідея медіації трактується як ідея опосередкування людського розвитку в цілому. Відповідно до цього, в культурі виділяються чотири головні медіатори – знак, символ, слово й міф.

Медіаційний потенціал сучасних процесів масових комунікацій обумовлено тим, що починаючи з другої половини ХХ століття, поряд із традиційними характеристиками цих процесів формуються нові специфічні умови, що сприяють їхнім модифікаціям, властивим саме інформаційному суспільству. Серед цих умов у першу чергу можна виділити наступні:

- глобальну масовізацію – перехід до нового типу суспільства, що має стандартизовані потреби й способи їхнього задоволення, постійно адаптується до стрімких змін у всіх сферах соціального життя;

- домінуюче становище ЗМК у формуванні образу навколишньої соціальної дійсності;

- зростаюче значення візуального компоненту в сприйнятті світу сучасною людиною, активізацію образного мислення, що пов'язані з можливостями мультимедійних технологій та інші [1, с. 30].

Саме культура впливу системи масових комунікацій на людину визначає особливості соціального контролю у суспільстві, завдяки якому і регулюється процес засвоєння індивідом культурних смислів, зразків, норм тощо, процес просування «базисної» культури, її трансляції від покоління до покоління. Отже, система масових комунікацій, забезпечуючи засвоєння індивідом необхідного соціокультурного досвіду, важливого для життя в даному суспільстві, відіграє важливу роль не тільки у процесі розв'язання соціально-політичних конфліктів, а і в процесі особистісного розвитку в цілому.

Список використаних джерел:

1. Евгенъева Т. В. Социально-психологические основы формирования политической мифологии / Т. В. Евгенъева // Современная политическая мифология: содержание и механизмы функционирования. – М. : РГГУ, 1996. – С. 22–32.